

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **JUDr. M. Š.**
zastoupen advokátkou Mgr. Miluši Pospíšilovou
sídlem Paprsková 1340/10, Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 3, Praha 7

za účasti: **JUDr. Z. B.**

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 8. 2017, č. j. MV-163122-13/KM-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 21. 8. 2017, č. j. MV-163122-13/KM-2016, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 600 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku, k rukám zástupkyně žalobce, Mgr. Miluši Pospíšilové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, kterým bylo v části týkající se bodů 8) a 9) žalobcovy žádosti o informace dle zákona č. 106/1999

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), zrušeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy (dále jen „povinný subjekt“) ze dne 28. 6. 2017, č. j. KRPA-414334-51/ČJ-2016-0000KR, a řízení zastaveno; ve zbytku bylo toto rozhodnutí potvrzeno.

2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Obvodním ředitelstvím policie Praha II byla prošetřována stížnost Ing. V. M. (dále jen „poškozená“) na protiprávní, nepřiměřené a ponižující jednání ze strany příslušníků policie, ke kterému došlo dne 21. 12. 2010. Stížnost byla vyřízena dopisem ředitelky Obvodního ředitelství policie Praha II ze dne 25. 10. 2011 jako nedůvodná a neoprávněná.
4. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 11. 7. 2013, č. j. 25 C 367/2011-100, který byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2014, č. j. 13 Co 482/2013-144, bylo rozhodnuto, že poškozená byla vystavena nepřiměřenému a zbytečně stresujícímu a lidskou důstojnost ponižujícímu zážitku ze strany policistů. Těmito rozsudky bylo poškozené přiznáno peněžité zadostiučinění.
5. V žádosti o informace ze dne 30. 9. 2016 (dále jen „žádost“), o níž bylo v žalobou napadené věci rozhodováno, požádal žalobce mimo jiné o následující informace:
 - 8) Které všechny konkrétní úřední osoby (příslušníci policie) Obvodního ředitelství policie Praha II, určené služební hodností, jménem, příjmením a služebním zařazením, se podílely na zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie vůči poškozené při vyřizování její stížnosti?
 - 9) Jaký byl motiv a důvod jednání těchto úředních osob při vyřizování stížnosti poškozené, k zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie vůči ní?...
- 15) Byla ředitelka Obvodního ředitelství policie Praha II plk. JUDr. Z. B. (dále jen „zúčastněná osoba“) přede dnem 1. 1. 1990 členem nebo kandidátem Komunistické strany Československa, a pokud ano, od kdy do kdy?
6. Sdělením ze dne 26. 10. 2016, č. j. KRPA-414334-15/Č3-2016-0000KR, povinný subjekt poskytl žalobci informace požadované pod body 1) – 7) žádosti. Ve zbytku žádost rozhodnutím odmítl; pod body 8) až 14) z důvodu podle § 2 odst. 4 informačního zákona a pod bodem 15) z důvodu neexistence požadované informace.
7. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal. Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 1. 2017, č. j. MV-163122-2/KM-2016, bylo napadené rozhodnutí povinného subjektu zrušeno a věc vrácena k novému projednání. Žalovaný zavázal povinný subjekt, aby v dalším řízení vymezil jednání, jimiž jsou určeny osoby, ke kterým žalobce požadoval informace, a to buď na základě obecně platných pravidel, nebo s pomocí upřesnění ze strany žadatele. Shledá-li pak, že nedisponuje informací, kterou by mohl poskytnout, vydá rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti.
8. Žalobce svým podáním ze dne 27. 2. 2017 svoji žádost upřesnil v tom, že: „pod body 8) a 9) žádosti měl jednoznačně na mysli úřední osoby – příslušníky policie, kteří vyřizovali stížnost, a to způsobem, který vedl k zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie ...“. Dále pak upřesnil jím podanou žádost.

9. Povinný subjekt dne 24. 3. 2017 poskytl žalobci informace, že na vyřízení stížnosti se podíleli por. Mgr. T. K. a plk. JUDr. Z. B., a informace požadované pod body 10 – 14. Současně rozhodnutím odmítl poskytnout informace požadované pod body 8) ohledně druhé části věty „...a na zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie vůči ing. V. M., které bylo předmětem její stížnosti“ z důvodu neexistence informace, pod bodem 9) s odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona, podle kterého se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, částečně pod bodem 13) ve vztahu k osobě T. Kociana s odkazem na § 8a informačního zákona ve vazbě na ustanovení § 4 písm. a) a písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a pod bodem 15) z důvodu neexistence informace.
10. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce opět odvolal. Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 6. 2017, č. j. MV-163122-8/KM-2016, bylo i druhé rozhodnutí povinného subjektu zrušeno a věc byla vrácena povinnému subjektu k novému projednání.
11. Povinný subjekt následně rozhodnutím ze dne 28. 6. 2017, č. j. KRPA-414334-51/Č3-2016-0000KR, žádost znovu částečně odmítl, a to v části pod bodem 8) ohledně druhé části věty „...a na zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie vůči ing. V. M., které bylo předmětem její stížnosti?“ z důvodu neexistence informace ohledně pojmu a úkonu „zahlázení“, v části pod bodem 9) ohledně druhé věty „Jaký důvod vedl tyto úřední osoby - příslušníky policie k zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků policie vůči Ing. V. M., které bylo předmětem její stížnosti?“ s odkazem na § 2 odst. 4 informačního zákona, podle kterého povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, a pod bodem 15) žádosti z důvodu neexistence informace. Dále pak ve vztahu k bodu 9) žádosti odkázal na text návrhu na vyřízení stížnosti ze dne 25. 10. 2011 a sdělil informace požadované pod bodem 13). I proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal.
12. Nyní napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl tak, že ve vztahu k bodu 8) a 9) žádosti rozhodnutí povinného subjektu zrušil a řízení zastavil a ve zbytku rozhodnutí potvrdil.
13. Žalovaný uvedl, že řízení dle informačního zákona slouží k poskytnutí informací, jimiž veřejná správa disponuje. O jaké konkrétní informace má žadatel zájem vymezuje ve své žádosti, případně tyto informace v průběhu řízení upřesňuje. Žalobce požadoval informace o úředních osobách, které se podílely na vyřizování stížnosti poškozené. Je přitom zřejmé, že žalobce ztotožňuje osoby, které vyřizovaly stížnost poškozené, s osobami, které měly zahlazovat protiprávní jednání policie. Tyto informace požadované pod body 8) a 9) byly žalobci poskytnuty sděleními povinného subjektu ze dne 24. 3. 2017 a ze dne 28. 6. 2017, čímž bylo řízení o nich fakticky ukončeno poskytnutím informací a nebyl žádný důvod vydávat v této části rozhodnutí o odmítnutí informace. Z toho důvodu žalovaný postupoval dle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).
14. K bodu 15) žádosti žalovaný uvedl, že touto informací povinný subjekt nedisponuje (nejedná se o informaci, která by byla nutná k výkonu funkce u policie) a tato mu ze strany zúčastněné osoby nebyla sdělena. Proto nebylo možno tuto informaci žalobci poskytnout.

II. Obsah žaloby

15. Žalobce tvrdí, že rozhodnutí žalovaného a povinného subjektu jsou navzájem v příkrém rozporu, neboť zatímco povinný subjekt odmítl částečně poskytnout informace z důvodu neexistence informace (bod 8) a z důvodu, že povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací (bod 9), tak žalovaný uvedl, že tyto informace již žalobci byly poskytnuty, což se nezakládá na pravdě a je nelogické. Nadto informační zákon vůbec nezná pojem „zastavení řízení“.
16. Žalobce dále odmítá tvrzení povinného subjektu o (údajné) neexistenci informací a o výluce z poskytování informací v případě dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací. Žalobce uvádí, že soudy pravomocně rozhodly, že došlo k protiprávnímu, nepřiměřenému a ponižujícímu jednání policie vůči poškozené, a že toto protiprávní, nepřiměřené a ponižující jednání policie bylo kontrolními orgány policie při vyřizování stížnosti zahlazeno. Nejedná se tedy o žádné „subjektivní hodnocení“, tím méně o závěry, které „z předmětných rozsudků správních soudů nevyplývají“, jak uvádí žalovaný ve svém rozhodnutí. Nejde tedy ani o neexistující pojem a úkon (spočívající v „zahlázení“), jak se uvádí v rozhodnutí povinného subjektu, neboť k němu objektivně skutečně došlo, a tudíž nejde o „neexistující informaci“. Žalovaný proto neměl důvod rozhodnutí povinného subjektu rušit a řízení zastavovat; pokud tak učinil, zcela se tím vyhnul posouzení merita sporu. Žalobce také několikrát opakuje, že dotazy pod body 8) až 14) žádosti směřovaly na konkrétní úřední osoby (jejich služební kariéru, údaje s ní související a platové poměry) podílející se na zahlázení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání příslušníků Policie ČR při vyřizování stížnosti poškozené a nejednalo se tedy o dotazy na „na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací“. Žalobce dodává, že ze spisů Policie ČR, zejména skupiny vnitřní kontroly Obvodního ředitelství policie Praha II, musí být zjistitelné, které konkrétní úřední osoby se podílely na vyřizování stížnosti poškozené a které nezákonný postup policistů zahladily a umožnily jim tak uniknout jakémukoliv postihu. Dle žalobce se jedná o pokračování nezákonného, korupčního jednání započatého zahlázením (objektivně oprávněné) stížnosti poškozené, nevyvozením žádných závěrů, nenavržením a nepřijetím žádných opatření vůči policistům, kteří porušili její práva.
17. Důvody neposkytnutí informací ohledně bodu 15) žádosti žalobce považuje za účelové a zdůrazňuje, že požadované informace se týkají úřední osoby, která je (resp. byla) služebně činná u Policie ČR ve vedoucí funkci. Bod 15) žádosti se přitom týkal předpokladů veřejně činné osoby k zastávání veřejné funkce, za kterou pobírá plat z veřejných prostředků, tedy profesionální sféry úředníka, který slouží veřejnosti. Je jeho právem žádat informace o tom, zda vysoký policejní úředník (obvodní ředitel policie) byl členem zločinecké a zavrženíhodné organizace, neboť jde o informaci spadající do veřejné sféry spjaté s výkonem funkce úřední osoby. Dle žalobce by se tato informace nutně měla nacházet v osobním spise zúčastněné osoby, která byla před rokem 1991 příslušníkem Sboru národní bezpečnosti. Neobstojí proto tvrzení povinného subjektu, že s takovou informací nedisponuje. Žalobce se v této souvislosti dovolává též rozsudků Městského soud v Praze sp. zn. 7 A 1/2011 a 10 A 20/2014, které přikázaly povinným subjektům poskytnout informaci o profesní minulosti a kariéře dotčených osob, protože členství v KSČ před rokem 1990 bylo neodmyslitelně spjato s profesní kariérou úředních osob. O povinnosti povinného subjektu poskytnout tuto informaci o členství dotčené osoby v KSČ pak bylo výslovně rozhodnuto v rozsudku sp. zn. 11 A 141/2015.

18. Závěrem žalobce zdůrazňuje, že právo na informace je důležitým politickým právem, které v reálných poměrech České republiky, pro které je typická neodpovědnost konkrétních vykonavatelů veřejné správy, je důležitým prostředkem pro sebereflexi veřejné moci a její kontrolu ze strany veřejnosti. V tomto smyslu obsáhle cituje vybraná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Žalobce uzavírá, že došlo k neoprávněnému omezení jeho práva na přístup k informacím, přičemž Policie ČR odmítla částečně poskytnout požadované informace nikoli z jimi proklamovaných důvodů, ale aby se záměrně vyhnula veřejné kontrole svojí činnosti.
19. Žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

20. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že žalobce převážně opakuje svoji argumentaci z odvolacího řízení, která má charakter „sporů o pravdu“. Současně žalovaný podotýká, že argumentace žalobce se v zásadě míjí s argumenty žalovaného vyslovených v napadeném rozhodnutí.
21. Žalovaný opakuje, že informace o členství zúčastněné osoby v KSČ před 1. 1. 1990 byly odmítnuty vzhledem k jejich faktické neexistenci u povinného subjektu. Žalovaný nijak nerozpöruje, že předmětná informace může v některých případech vypovídat o určitých morálních předpokladech pro výkon veřejné funkce a může podpořit veřejnou diskusi na dané téma, avšak nejedná se o informaci, která by byla nutná k výkonu funkce u policie a již by tedy povinný subjekt měl povinnost disponovat. Zúčastněná osoba pak informaci povinnému subjektu neposkytla, a proto nebylo možno v postupu povinného subjektu při odmítnutí dané části žádosti z důvodu neexistence informace shledat rozpor s právními předpisy nebo věcnou nesprávnost. K uváděnému rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 11 A 141/2015 žalovaný uvádí, že soud se v daném případě nezabýval otázkou existence právní povinnosti mít informaci o členství policisty v KSČ k dispozici a odkaz na něj je pro daný případ nepřiléhavý.
22. Žalovaný uzavírá, že žalobce nebere v potaz odlišnost nároků, které na funkci v bezpečnostním sboru a soudce kladou příslušné právní předpisy (§ 13 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. a § 60 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.) v oblasti morálních kvalit. Tím samozřejmě žalovaný nechce a ani nemůže omezovat veřejnou debatu nad osobnostními a morálními vlastnostmi, jež by měli představitelé veřejné moci splňovat, a to včetně případného zveřejňování informací týkajících se postojů policejních funkcionářů v předlistopadové době, avšak ani případná potřeba takové diskuse nemůže za stávajícího právního stavu konstituovat povinnému subjektu povinnost žalobcem požadovanou informaci vyhledat mimo svoji působnost.
23. Žalovaný navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce

24. Žalobce v replice na vyjádření žalovaného uvedl, že svojí žádostí nesledoval dehonestaci ani šikanu úředních osob činných u Policie ČR, ale šlo mu o zjištění míry sebereflexe tohoto orgánu veřejné moci. Žalobce připomněl, že je osobou veřejně činnou, neboť je členem a místopředsedou spolku „Spolek na podporu nezávislé justice ČR Šalamoun“, který je mj. zaměřen na monitoring policejního bezpráví. Dále žalobce setrval na své předchozí argumentaci.

V. Argumentace účastníků při jednání

25. Právní zástupkyně žalobce při jednání soudu odkázala na předchozí podání žalobce a setrvala na žalobě.
26. Žalovaný při jednání rovněž odkázal na svá předchozí vyjádření a zrekapituloval odůvodnění napadeného rozhodnutí.
27. K dotazu soudu žalovaný sdělil, že si není vědom skutečnosti, zda povinný subjekt ověřoval v osobním spise zúčastněné osoby, zda obsahuje informace o jejím členství v KSČ. Uvedl, že se domnívá, že vycházel především ze skutečnosti, že zúčastněná osoba tuto informaci nesdělila. K dalšímu dotazu pak konstatoval, že neví, zdali se tato informace v osobním spise policistů sloužících i před rokem 1991 obecně nachází či nikoli; zástupkyně žalobce k tomuto uvedla, že se domnívá, že tato informace se v osobních spisech nachází.

VI. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

28. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
29. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že žalovaný postupoval chybně, pokud prvním výrokem zrušil rozhodnutí povinného subjektu v části týkající se bodů 8) a 9) žádosti a řízení zastavil. Při přezkumu rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení je soud oprávněn se zabývat pouze tím, zda je tu zákonný důvod pro takovéto vyřízení věci a zda mohl být žalobce tímto postupem zkrácen na svých právech. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zastavení řízení by úspěch žaloby spočíval v tom, že by soud závázal odvolací správní orgán, aby se odvoláním napadeným rozhodnutím zabýval po věcné stránce.
30. Soud předně uvádí, že neobstojí námitka žalobce, že tento postup žalovaného byl nezákonný, neboť informační zákon s možností zastavení řízení o žádosti o poskytnutí informace nepočítá. V tom má žalobce sice pravdu, na druhé straně je však nezbytné přihlídnout k § 20 odst. 4 písm. b) informačního zákona, dle něhož pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona pro odvolací řízení ustanovení správního řádu. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v odvolacím řízení po (částečném) odmítnutí žádosti žalobce, na které se podle citovaného ustanovení, není-li speciální úprava, aplikuje správní řád. Jestliže tedy zákon o svobodném přístupu k informacím žádnou speciální úpravu podmínek zastavení odvolacího řízení nemá, mohl žalovaný postupovat dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu a odvoláním napadené rozhodnutí zčásti zrušit a řízení v této části zastavit. Pro úplnost soud uvádí, že možnost uvedeného postupu výslovně aproboval též Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 8. 10. 2015, č. j. 10 As 126/2015 – 33.
31. Soud dále posoudil, zdali byly dány důvody pro aplikaci § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu.
32. Podle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví.

33. Z dikce i celkového kontextu daného ustanovení jednoznačně plyne, že zastavení řízení je na místě zejména tehdy, pokud napadené rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno a je tedy třeba jej bez náhrady zrušit (viz shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 3 Ads 24/2011 – 43). V rozsudku ze dne 14. 1. 2009, č. j. 5 As 55/2008 – 87, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že dospěl-li žalovaný odvolací správní orgán k tomu, že nepostačí rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušit a vrátit s vytknutými vadami, které je třeba v novém řízení odstranit, protože napadené rozhodnutí nemělo, resp. nemohlo být vůbec vydáno, a proto je třeba celé řízení bez dalšího ukončit [§ 90 odst. 1 písm. a) téhož zákona], je povinen náležitě odůvodnit i to, proč řízení zastavil, proč nelze v této věci rozhodnutí vůbec vydat.
34. V dané věci žalovaný část odvoláním napadeného rozhodnutí povinného subjektu zrušil a řízení zastavil s poukazem na skutečnost, že žalobce již dříve informaci požadovanou pod bodem 8) a 9) žádosti obdržel.
35. Žalovanému lze přisvědčit, že v případě, kdy shledá, že o žádosti již bylo pozitivně rozhodnuto, tedy že informace již byla poskytnuta, je namíste řízení zastavit, neboť podle § 48 odst. 2 správního řádu lze přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Pokud tedy žadateli o informaci již byla jím požadovaná informace zpřístupněna (tj. bylo by mu přiznáno právo se s touto informací seznámit), nebylo možno o tomto jeho právu znovu rozhodnout. K tomu soud uvádí, že v rozsudku ze dne 24. 3. 2016, č. j. 3 As 66/2015 – 30, Nejvyšší správní soud výslovně konstatoval, že jestliže odpadl důvod pro vydání rozhodnutí, neboť informace již byla poskytnuta, v dalším průběhu řízení se postupuje podle § 90 odst. 4 správního řádu ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu, podle něhož odvolací správní orgán napadené rozhodnutí zruší a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání (o rozkladu) může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků. Jakkoli v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud hovořil o postupu dle § 90 odst. 4 správního řádu, zatímco žalovaný postupoval dle § 90 odst. 1 písm. a) téhož zákona, tak tato okolnost nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť dle soudu byly v dané věci naplněny podmínky pro postup dle § 90 odst. 1 písm. a) téhož zákona, přičemž možnost takového postupu vyplývá právě i z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.
36. S ohledem na naposledy uvedené je pak pro posouzení předmětné námitky zásadní, zdali povinný subjekt žalobci skutečně již dříve požadovanou informaci poskytl. Pokud by tomu tak bylo, mohl žalovaný řízení v této části zastavit, pokud nikoli, bylo by jeho rozhodnutí stíženou vadou nezákonnosti, neboť nebyl dán důvod k věcnému nevypořádání žalobcovy odvolací argumentace.
37. K bodu 8) žádosti soud ve shodě se žalovaným uvádí, že formulaci předmětného bodu žádosti nebylo možno chápat jinak než jako žádost o sdělení, jaké osoby vyřizovaly stížnost poškozené na nevhodné chování vůči ní zasahujících policistů, včetně jejich bližší specifikace – viz požadavek na sdělení jména, příjmení, služební hodnosti a služebního zařazení. Jestliže žalobce k tomuto bodu žádosti neustále zdůrazňuje použití obratu „zahlášení protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání“, jedná se dle soudu především o jeho subjektivní hodnocení nastalé situace, tj. způsobu vyřízení žádosti poškozené, které však nemá vliv na rozsah požadované informace. Na uvedeném nic nemění, pokud ve shora uvedených rozsudcích civilní soudy konstatovaly, že předmětná stížnost nebyla vyřízena v souladu s právem, resp. vyjádřily podiv na postupem dotčeného policejního orgánu. Soud jejich závěry nemíní (a ani nemůže) nikterak přehodnocovat,

stále však platí, že bod 8) žádosti žalobce nebylo možno pojmout jinak než jako žádost o sdělení údajů o konkrétních osobách, jež se podílely na vyřízení předmětné žádosti, neboť pouze tyto osoby mohly mít vliv na nesprávné vyřízení stížnosti poškozené, v řeči žalobce na „zahluštění protiprávního, nepřiměřeného a ponižujícího jednání“. A jak vyplývá ze sdělení povinného subjektu ze dne 24. 3. 2017, tyto informace byly žalobci poskytnuty. Pokud žalobce v tomto bodě cílil též na získání informací, zda vůči těmto osobám byla vyvozována určitá odpovědnost za chybné vyřízení stížnosti poškozené, tak i ty mu byly poskytnuty v rámci odpovědi na bod č. 13 žádosti. Soud tedy uzavírá, že ve vztahu k bodu 8) žádosti žalobce obdržel veškeré informace, jejichž požadování bylo možno z dané otázky dovodit.

38. Pokud jde o bod 9) žádosti, v němž se žalobce dožadoval sdělení motivů a důvodů jednání úředních osob při vyřizování stížnosti poškozené, tak dle soudu nebylo možno tuto část žádosti posoudit jinak než jako žádost o sdělení důvodů, proč byla daná stížnost shledána nedůvodnou a neoprávněnou. „Důvody“ postupu policejního orgánu při vyřízení stížnosti poškozené byly žalobci sděleny v přípisu povinného subjektu ze dne 28. 6. 2017, v němž byl citován „návrh na vyřízení stížnosti“. Z pasáže citované povinným subjektem vyplývají nosné důvody, pro které byla stížnost shledána nedůvodnou a naopak postup tehdy zasahujících policistů za zákonný a přiměřený. Za této situace tedy soud ve shodě se žalovaným shledal, že přípisem ze dne 28. 6. 2017 povinný subjekt poskytl žalobci informace vztahující se k bodu 9) žádosti.
39. K „motivům“ postupu úředních osob soud dodává, že dle § 3 odst. 3 informačního zákona se informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Informační povinnosti tudíž nelze dostát v případě vnitřních pohnutek nebo osobních motivů zúčastněných osob. Proto povinný subjekt nemohl již z podstaty věci takovouto informaci poskytnout, na rozdíl od konkrétních důvodů, pro které byla stížnost poškozené shledána za nedůvodnou. Pokud tedy povinný subjekt takovouto informaci žalobci jako žadateli poskytl, vyřídil tím bod 9) žádosti a nebylo na místě žádost v této části odmítnout, nýbrž řízení zastavit.
40. Jestliže pak žalobce namítá, že rozhodnutí správních orgánů jsou nekonzistentní, pokud povinný subjekt zčásti odmítl informaci poskytnout pro její neexistenci či nemožnost poskytnutí a následně žalovaný rozhodl o zastavení řízení z důvodu předchozího poskytnutí této informace, připomíná soud, že odvolací řízení ve správním řádu stojí na apelačním principu, který umožňuje odvolacímu správnímu orgánu rozhodnout o věci samé v případě, že shledá pochybení na straně správního orgánu prvního stupně; není tedy jeho povinností jen napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání. Pokud žalovaný v dané věci shledal napadené rozhodnutí povinného subjektu za nezákonné nebo nesprávné, nic mu tudíž nebránilo zjištěné vady napravit, a to též postupem dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, tj. spolu se zrušením části napadeného rozhodnutí rozhodnout o zastavení řízení. Za této situace pak nelze nikterak přihlížet k prvostupňovému rozhodnutí (resp. jeho části), neboť to již právně neexistuje, a ani se dovolávat nekonsistence prvostupňového a odvolacího rozhodnutí, neboť pro účastníky řízení je závazné rozhodnutí odvolacího správního orgánu.

41. Soud tedy uzavírá, že povinný subjekt žalobci poskytl informace požadované pod body 8) a 9) žádosti; námitky žalobce vztahující se k výroku 1) napadeného rozhodnutí žalovaného tudíž soud neshledal důvodnými.
42. Soud se dále zabýval námitkou žalobce ve věci neposkytnutí informace o tom, zda zúčastněná osoba (ředitelka Obvodního ředitelství policie Praha II) byla členkou nebo kandidátkou Komunistické strany Československa.
43. Soud musí předně přisvědčit žalobci, že povinný subjekt má v zásadě poskytovat informace spadající do veřejné sféry spjaté s výkonem funkce úřední osoby. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 3. 2015, č. j. 8 As 12/2015 - 46, dospěl k závěru, že pokud určitý údaj o fyzické osobě patří nejen výlučně do soukromí dotčené osoby, ale je také součástí veřejné sféry a existuje veřejný zájem na jeho poskytnutí, vztahuje se na něj nejen právo na ochranu soukromí subjektu údajů, ale také právo na informace svědčící naopak žadateli o předmětnou informaci. Podle judikatury Ústavního soudu profesionální sféra a informace o ní, včetně údaje o profesní minulosti osob působících ve veřejném životě, obecně náleží do sféry veřejné, a to bez ohledu na konkrétní okolnosti posuzované věci (nález ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05, nebo nález sp. zn. I. ÚS 517/10, odst. 17). Veřejná diskuse může totiž působit i jako veřejná kontrola činnosti státu. Proto také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 As 189/2017 - 32, shledal, že z hlediska zákona o svobodném přístupu k informacím do veřejné sféry náleží také údaje o dosaženém vzdělání a odborné praxi zaměstnanců veřejné správy. Otázky, zda jsou pracovní pozice ve veřejné správě obsazovány lidmi s odpovídající kvalifikací, jsou důvodně předmětem veřejného zájmu a jsou způsobilé přispět k veřejné diskusi. Na požadované údaje tedy dopadá právo na informace zaručené v čl. 17 odst. 4 Listiny.
44. V tomto ohledu také informace o případném členství služebně významně postaveného policisty v Komunistické straně Československa je předmětem legitimního veřejného zájmu, protože v zásadě na všem, co může souviset s fungováním moci ve státě - tedy i s fungováním policie jakožto základního subjektu chránícího bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek - mohou mít jednotlivci i veřejnost legitimní zájem. Jak také konstatoval zdejší soud v rozsudku sp. zn. 11 A 141/2015 (ve věci stejného žalobce a mj. požadavku na poskytnutí obdobné informace), je v těchto případech nutno zohlednit právo veřejnosti být informována o činnosti tzv. osob veřejného zájmu, tedy o údajích souvisejících s jejich veřejnou či úřední činností, funkčním nebo pracovním zařazením, což je i údaj o členství v KSČ v době nesvobody (pro úplnost soud dodává, že tento závěr nikterak nepřehodnotil ani Nejvyšší správní soud, byť rozsudkem ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 As 189/2017 - 32, rozsudek Městského soudu zčásti zrušil).
45. S ohledem na výše uvedené by tedy dle soudu měl mít žadatel v zásadě právo na poskytnutí informace, zdali služebně vysoce postavený policista byl členem Komunistické strany Československa či nikoli. Tato skutečnost ovšem sama o sobě nestačí pro závěr, zda lze předmětnou informaci poskytnout, neboť aby mohla být takováto informace poskytnuta, musel by s touto informací povinný subjekt disponovat, resp. by měl s touto informací disponovat.
46. Režim informačního zákona (viz § 2 odst. 4) nestanovuje povinnost vytvářet nové informace či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Dle důvodové zprávy k zákonu č. 61/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 121/2000 Sb., o právu

autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je povinný subjekt povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Obdobně již Nejvyšší správní soud judikoval např. v rozsudcích ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010-86, č. 2128/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011-70, že § 2 odst. 4 informačního zákona je třeba vykládat dle jeho (z ústavního hlediska legitimního) účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o mj. vytvoření či obstarání nové informace, již povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat.

47. Pokud tedy povinný subjekt danými informacemi v požadovaném tvaru nedisponuje, jedná se o prvotní předpoklad pro odmítnutí žádosti o informace. Dalším důležitým předpokladem je však též okolnost, že povinný subjekt nemá povinnost předmětnými informacemi disponovat. I v případě, že by poskytnutí požadovaných informací pro správní orgán objektivně představovalo nutnost vytvořit novou informaci, může nastat situace, v níž správní orgán nebude oprávněn poskytnutí takových informací odepřít. Nerespektováním povinnosti evidovat požadované informace se nemůže zbavit své povinnosti předmětné informaci poskytovat; vytvářením takových informací by pouze napravoval své dřívější pochybení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, č. 2635/2012 Sb. NSS). Zároveň ale platí, že pokud při vyřizování žádosti o poskytnutí informace povinný subjekt zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až § 11 informačního zákona (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41). Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat, je tedy relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá.
48. Převáděno na nyní projednávanou věc, žalovaný (resp. povinný subjekt) měl nejprve zkoumat, zdali disponuje informací o členství zúčastněné osoby v KSČ a následně případně ověřit, zdali takovouto informací nemá disponovat. Zároveň je však nutné, aby závěr povinného subjektu o tom, že informací skutečně nedisponuje, byl přezkoumatelným způsobem doložen. Nepostačí tedy pouhé prohlášení povinného subjektu (např. v rámci odůvodnění rozhodnutí), že informací nemá a nemá povinnost ji mít. Povinný subjekt musí vyvinout určitou aktivitu spočívající ve zjišťování, zda požadovanou informaci opravdu nemá, tuto aktivitu doložit do spisu a popsat v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 24/2015-36).
49. V nyní posuzované věci žalovaný konstatoval, že danou informaci nedisponuje a tato mu ze strany zúčastněné osoby nebyla sdělena. Ze správního spisu však nikterak nevyplývá, že by žalovaný či povinný subjekt vyvíjel jakoukoli aktivitu, zdali s danou informací skutečně nedisponuje, vyjma konstatování, že se nejedná o informaci, která by byla nutná k výkonu funkce u policie. A to i přesto, že žalobce s ohledem na správními orgány tvrzenou neexistenci této informace zdůrazňoval, že zúčastněná osoba byla před rokem 1991 příslušnicí Sboru národní bezpečnosti, pročez by se takováto informace měla nacházet v jejím osobním spise. S tímto argumentem se žalovaný ani povinný subjekt v odůvodnění dotčených rozhodnutí nikterak nevypořádali, resp. z obsahu správního spisu nevyplývá, že by jakkoli ověřovali, zdali se tvrzení žalobce nezakládá na pravdě (uvedené ostatně

žalovaný potvrdil též při jednání). Ve spise se pak nenachází ani žádný důkaz o tom, že zúčastněná osoba skutečně odmítla danou informaci poskytnout (uvedené by bylo možno dovodit pouze ze skutečnosti, že nikterak jako dotčená osoba nereagovala na sdělení dle § 4 odst. 4 správního řádu ze dne 14. 10. 2016).

50. Za této situace (a ohledem na shora citované rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 24/2015 a 6 As 136/2014) tedy soud shledal, že je na místě zrušit napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátit k novému řízení. Povinností žalovaného bude v novém řízení zjistit, zdali nedisponuje požadovanou informací o členství zúčastněné osoby v Komunistické straně Československa, případně jasně odůvodnit, proč takovou informaci nedisponuje a v rámci toho se vypořádat též s tvrzeními žalobce odkazujícími na dokumenty, v nichž se tato informace má dle jeho názoru nacházet.

VII. Závěr

51. Žalobce se svými námitkami tedy uspěl; městský soud proto zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
52. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč z odměny zástupkyně za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, účast při jednání) po 3100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), g), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše přiznaných nákladů řízení tak činí (3 000 + 6 200 + 600 =) 9 800 Kč, jejichž povinnost k náhradě soud přiznal proti žalovanému k rukám právní zástupkyně žalobce ve lhůtě jednoho měsíce k plnění.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 24. dubna 2019

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu